

dium episcopo dux ait : « En ad quod venistis, en
 « coram est nuntius Altissimi, pacem fert non arma,
 « neque vestra sibi sed vosmetipsos Deo lucrari
 « querit. Attendite, oro, ante hoc quadriennium in
 « superioribus hujus terræ partibus docens, me teste,
 « nostis quoque et ipsi, omnia replevit Evangelio.
 « Et tunc quidem has partes visitare volebat, sed
 « Deo prosperante negotia sua, toto anno illo san-
 « ctis operibus illic tenebatur occupatus, emensoque
 « anno ad sua reverti, suæ sedis rationibus cogeba-
 « tur, nec ad vos venire prævaluit, sed quæso, una
 « mecum et hujus et illius viæ causas diligenter
 « advertite. » Longa deinde ad suos oratione habita
 Sefredus subdit.

Adfuit Spiritus sancti gratia et sermonem ducis
 omnium cordibus, altius quam dici queat implanta-
 vit, omnesque pari voto, pari consensu faciendum
 respondent, quidquid episcopus suaderet. Igitur oc-

(175) Ex Sefredo cœvo in Vita S. Ottonis lib. III,
 cap. 1, n. 124. Apud Canisium Lection. antiquar.
 p. III. Sed plenior et accuratior exstat eadem die se-

casione ipsius temporis de adventu Spiritus sancti,
 de remissione peccatorum, de variis charismatum
 donis, de bonitate et clementia divina, sermone mi-
 rabili præsul eos alloquens, evangelizavit eis Jesum,
 et quosdam quidem jam dudum Christianos, sed er-
 rore paganismi denuo inquinatos præsentī sermone
 ad compunctionem et validam cordis constructionem
 emollitos, cum magno fructu aspicientium per ma-
 nus impositionem Ecclesiæ reconciliavit; alios au-
 tem certatim se offerentes catechizatos ac pro tem-
 pore instructos baptizavit, et totam illam hebdoma-
 dam doctrinæ sacrisque operibus instabat, gaudio
 ingenti adeo, ut vere Spiritus sancti præsentiam
 illic adesse certissime constaret. Itaque concilium
 hoc non antea solutum est quam principes ipsi et
 omnes qui cum eis advenerant, baptismati sacra-
 menta percepissent (175).

cunda Julii, pag. 407, apud Hagiographos Antwer-
 pienses. Rursum apud Gretserum tomo VI novæ
 editionis, pag. 645.

SERMO IN EXSEQUIIS SANCTI OTTONIS

Habitus ab Embricone episcopo Wirceburgensi.

(*Episcopatus Bambergensis*, cod. prob. p. 89, ex tom. I Jul. Bolland., p. 423.)

Ecquid flet, quid erit consilii? Mortua est Martha.
 Ecce ubi jacet. Quis ergo venientem Dominum Je-
 sum in hoc castello amodo suscipiet? Equidem de-
 functa est, defuncta est Martha, quæ illum suscipere
 consueverat. Defuncta est hospita Domini Jesu, quæ
 venienti hospitium præbebat, sed et ponebat men-
 sam.

Pariter benigne ac liberaliter ministratum est ab
 eo (Ottone), nisi quod non solum ministravit Christo,
 sed minister et hospes ac susceptor fuit Christiano-
 rum. Ecquis stabit in loco ejus, quis vicem ministerii
 hujus implebit? Quis, rogo, aget quæ iste agere con-
 suevit? Omnibus gradibus, omnibus ordinibus, om-
 nibus personis Ecclesiæ valde utilis fuit. Ecce de-
 functus, ut vere dicam, servus servorum Dei. Quid
 facietis, monachi? quid facietis clerici? quid facietis,
 pauperes et mendici? Quis vobis restituet matrem
 vestram? Ubi amodo illa materna ubera, ubi mater-
 nos affectus quæretis? Sed quære ubi potestis,
 vobis denuntio, nusquam invenietis. Sui temporis
 enim sæcula, constanter dico, hunc solum, hunc
 unum tantæ misericordiæ virum habuerunt. Ut enim
 de aliis virtutibus ejus taceam, quæ plurimæ fuerunt
 et claræ, in misericordiâ et misericordiæ operibus
 tantus erat, ut nullum penitus ex omnibus mihi notis
 ei possim adæquare.

Sed quid dicam? Doleo, dico iterum, doleo vicem
 illorum qui in sinum hunc misericordiæ fugere con-

sueverunt. Doleo, ut verum fatear, vicem meimet-
 ipsius, ac ut ita dicam, miseret me mei meritoque
 merore conturbor; multum enim præsidii, multum
 solaminis in hoc amico perdidit: hic enim commo-
 dus, societate opportunus magnum mihi fuit præsi-
 dium. Cum hoc fiducialiter ac tute omnes curas
 meas, omnia negotia mea seu consilia penitiora com-
 municare solebam. Hic mihi, ut breviter dicam, in
 omnibus opportunitatibus meis magnus fuit suble-
 vator.

De me certe dico; nam mei nominis ordo univer-
 sus, videlicet ordo pontificalis, hoc adempto compare
 merito lugebit. Hic nobis gemma, hic decus, hic
 splendor fuit; conventus quippe nostros in conciliis
 sicut aureis virtutum suarum radiis collustrabat.
 In hoc, ut ita dicam, quasi in veteri libro quomodo
 nobis vivendum vel quid agendum esset conspicie-
 bamus, sancta enim exempla, sanctæ actiones magis
 erudiunt quam verba. Sed doctrina hæc, o dolor! rara
 est in hominibus; quotquot sumus, eloquio magis
 quam exemplo proximos ædificare studemus: sed
 ille et eloquio et exemplo dixit et fecit. Talem Mar-
 tham de medio nostri ablatam requa mente quis
 ferat? Sed vado ad aliores.

Hujus certe interitum, o Romane pontifex, caput
 sacrosanctæ Ecclesiæ senties, et tu regnator orbis,
 rex Alemanniæ imperator Romanorum Auguste, ca-
 sum pontificis hujus experieris. Ambo permaximi

magna clade muletati estis, magnus enim Ahod ille A ambidexter vobis occubuit. Occubuit ille qui utraque manu pro dextera utebatur, Israeliticæ gentis ductor egregius: occubuit, inquam, qui potens erat et industrius, et prona voluntate reddere quæ sunt Cæsaris Cæsari, et Deo quæ sunt Dei. Non tibi, o imperialis majestas! non tibi cito consurget alia columna, cui tam fiducialiter inniti queas. Hic te quidem non solum divitiis et prudentia sæculari, sed quod utroque majus est, sanctitate suffulsit. Sanctitate, inquam, et virtutum meritis imperatorem pariter et imperium sublevavit, justitia enim et sanctitas in dextera ejus. Non parva res acta est, non parva hæc mutatio in Ecclesia Dei; non ergo leviter ferenda talis viri mors. Ubi amodo tale ingenium, talem prudentiam, talem bonitatem inveniemus?

Sed redeamus ad monachos, redeamus ad populum spiritualem, detrimenta illorum lamenta nobis faciunt. Quid fiet de illis? quid fiet de monachis et pauperibus, qui ad has manus spectare consueverant? Lugetis, video, et fletis Ottonem nostrum, et certe non immerito; vobis enim ille occubuit, vobis ablati sunt. Vos nempe, o monachi! specialiter populus pascuæ ejus et oves manus ejus. Hic profecto erat, qui de abundantia divitum hujus mundi vestram supplere sollicitus fuit inopiam.

Hic magno auctoritatis exemplo gloriari solebat dicens: « Spolians Ægyptios ditavi Hebræos. » Nam revera sancte ac religiose multa sæcularibus extorsit, quibus penuriam sublevaret spiritualium. Sancta et religiosa fraude, ut ita dicam, divites circumveniebat, ut elemosynas facerent, quandoque non cogitatas; argumentosus enim erat in lucris divinis, nam et manus Domini cum eo erat. O quam multos divites cum suis omnibus divitiis ad spirituales vi-

tam trajecit? Quidquid personarum, quidquid rerum vel operum sæculo auferre potuit, Deo aptavit pietatis ac misericordiæ obtentu. Quid multa? Misericordia ejus super omnia opera ejus, misericordia Dei ante oculos ejus semper fuit.

Orate ergo, fratres dilectissimi, orate attentius, ut et ipse hodie misericordiam consequatur. Orate, ut illa beatissima anima quam credidit, quam speravit, quam dilexit, reipsa Dei misericordiam hodie percipiat. Equidem non surdis auribus illud evangelicum accepit: « Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur; » et: « Estote misericordes sicut et Pater vester misericors est. » Nullus autem misericors esse potest, qui non et humilis fuit, omnis ergo misericors et humilis est: unde bene

B inferre possumus, quod veram et coram Deo probatam habuit humilitatem spiritus ejus, qui tantæ misericordiæ exstitit. Interventu ergo beatæ Dei Genitricis Mariæ, cui semper devotus fuit, interventu beati Michaelis archangeli, cujus ecclesiæ reparator et sublimator hodie conspicitur, quem patronum et servatorem et corpori et animæ suæ delegit; interventuque omnium beatorum spirituum spiritus ejus divinam misericordiam consequatur: ipsorum, inquam, atque omnium sanctorum suorum meritis, si uspiam, sicut est humanæ fragilitatis, tanta ejus opera, tantæ ipsius miserationes et benefacta, humana laude vel humanæ laudis intentione titillata sunt vel maculata; nihil enim satis purum coram summo iudice; rogate, quæso, rogate attentius; oremus omnes pariter ut hoc abolere, hoc tollere dignetur ipse qui tollit peccata mundi, Agnus Dei Dominus noster Jesus Christus, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus in sæcula sæculorum.

ANNALES BABENBERGENSES, ENSDORFENSES,

AUGUSTANI MINORES.

(PERTZ, *Monumenta Germaniæ historica*, Script. tom X, p. 1.)

Heimo presbyter, cœnobii Sancti Michaelis Babenbergensis monachus (1175'), vir scriptis inter æquales clarus et Ottoni episcopo ut dicunt charus, a Berihardo episcopo primo Pomeranorum apostolo edoctus, anno 1155 chronographiam edidit, qua computationem temporum inde ab initio mundi ad suam usque ætatem emendaret. Rebus sextæ ætatis referendis cyclos pascha'es adhibuit, quibus notitias ad sua usque tempora ex Berhardo præcipue et annalibus Wirzeburgensibus excerpta ascripsit. Cyclos ipsos usque ad an. 1595 produxit, Qua de re ita fatiur: « Denique a passione Domini usque in annum Domini 1155, qui est decimus regni Lotharii III, transierunt lunares cicli 59 et 15 anni, cicli solares 40 et 16 anni, cicli magni pascales duo

(1175') Ipse Burcardum monachum Sancti Michaelis, cui librum inscripsit, fratrem et copresbyterum vocat. Andreas Lang, abbas ipsius cœnobii, in vitis sanctorum ordinis sancti Benedicti inter codices bibliothecæ regiæ Bambergensis n. 57 Heimonem monasterio ipsi vindicat (Jäck Beschreibung der Handschriften, etc. T. I, p. 40; t. II, p. xiii), in chronico tamen cœnobii sui cod. n. 58 (Jäck l. c. p. 41; II, p. xiii) et in Vita Ottonis episcopi abud Ludewig

D p. 465 canonicum Sancti Jacobi extra muros civitatis fuisse scribit. Cui consentire videtur catalogus librorum ab Hermanno abbate, qui a. 1125-1147 scripsit, bibliothecæ Sancti Michaelis illatorum; recensetur enim loco 85° Heimonis presbyteri in ecclesia S. Jacobi extra muros Bambergæ, consideratio annorum sæculi et Christi Jesu scripta a. 1155. Vid. Jäck und Heller Beiträge zur Literaturgeschichte a. 1825, p. 1, pag. xxx.